

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології та соціальної роботи
Кафедра загальної та практичної психології

Дипломна робота
(бакалавра)

з теми: **«МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ПЕРФЕКЦІОНІЗМУ
СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ»**

Виконала: студентка 4 курсу
Ps1-B20 групи
спеціальності 053 Психологія
(денна форма навчання)
Буртняк Діана Іванівна

Науковий керівник:
Логвіна Оксана Анатоліївна,
кандидат психологічних наук,
доцент кафедри загальної
та практичної психології

Рецензент:
Дідик Наталія Михайлівна,
кандидат психологічних наук,
доцент, доцент кафедри
психології освіти

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ МОТИВАЦІЙНИХ ЧИННИКІВ ПЕРФЕКЦІОНІЗМУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	8
1.1. Теоретичні підходи до розуміння перфекціонізму як психологічного феномену.....	8
1.2. Місце та значення перфекціонізму в житті людини: огляд емпіричних досліджень	14
1.3. Мотиваційні передумови прояву перфекціонізму особистості.....	22
Висновки до першого розділу.....	32
РОЗДІЛ 2. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЙНИХ ЧИННИКІВ ПЕРФЕКЦІОНІЗМУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	33
2.1. Методичне забезпечення дослідження мотиваційних чинників перфекціонізму студентської молоді.....	33
2.2. Аналіз результатів дослідження.....	38
2.3. Мотиваційні чинники перфекціонізму студентської молоді	57
Висновки до другого розділу.....	61
ВИСНОВКИ.....	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	65

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасна соціокультурна ситуація характеризується постійним підвищенням вимог до ефективного функціонування особистості в суспільстві. Серед цінностей сучасного суспільства вагомою складовою виступає культивування успіху, забезпечення високого матеріального статку, престижного соціального статусу. Культ досконалості є типовим для всіх західних культур. О. Соколова говорить про один з видів сучасної культурної патології – нарцисичний перфекціонізм, при якому культ досконалості охоплює все суспільство і полягає у погоні за ідеалами. А. Холмогорова, Н. Гаранян, Т. Юдєєва зауважують, що «в ХХІ столітті перфекціонізм став хворобою нашого часу» (Бабчук, 2022).

Студентська молодь, як специфічна соціально-вікова група, відчуває ці суспільні виклики з особливою гостротою, оскільки поставлена перед необхідністю вибору життєвої стратегії, формування особистих і професійних якостей, соціальної і особистісної ідентифікації. Перед студентською молоддю стоїть низка особливо важливих завдань, що пов'язані із власним самоствердженням, досягненням значимих результатів, формуванням власної позиції та моделі успішності, що сприятиме ефективній адаптації у різних сферах суспільної життєдіяльності (Марчук, 2023).

Прагнення до досконалості – рушійна, динамічна основа, що забезпечує гармонійну соціалізацію. Проте, коли прагнення до самовдосконалення, реалізація власного потенціалу – ідеалізується, перетворюватися на погоню за найкращим, найдосконалішим, трансформується у прагнення постійної відповідності найвищим нормам та стандартам – тоді актуальним постає питання перфекціонізму (Климчук & Горбунова, 2014).

Перфекціонізм є соціально прийнятним явищем і сучасні суспільні умови та реалії його активно пропагують. Відповідність надвисоким стандартам, найрізноманітніші досягнення схвалюються і культивуються сучасним соціумом, виконання будь-якої діяльності якнайкраще допомагає

отримувати перфекціоністам визнання від оточення, ситуаційно підвищувати самооцінку, бути активними, вносити інновації, будувати еталони розвитку (Кононенко, 2017). Така поведінка є просоціальною та бажаною. Проте, з іншого боку, переконання, що у всьому слід досягати досконалості, бути «на висоті», відповідати найвищим еталонам – провокує низку дисфункціональних проявів, що негативно відображаються на психологічному благополуччі особистості – страх помилок, критики; тривожність; сумніви у власних діях; неможливість отримання задоволення від результатів діяльності тощо (Корнієнко & Іванова, 2020).

Період студентства є особливо важливим періодом в житті людини, адже це час посилення свідомих мотивів поведінки, формування життєвої позиції і поглядів, посилення таких важливих особистісних рис як цілеспрямованість, відповідальність, самостійність, рішучість, наполегливість, активність (Кутішенко, Власенко & Вінник, 2023).

Важливим чинником формування прагнення до самовдосконалення є мотивація, як система взаємопов'язаних між собою мотивів, потреб, інтересів і т.п., що тісно пов'язані з такими спонукальними факторами як цінності, установки, ідеали, переконання (Л. Божович, Л. Виготський, А. Маркова, К. Платонов, Л. Якобсон та ін.). Мотиваційні процеси лежать в основі активності студентської молоді, вагомими вони виступають й у формуванні та розвитку їх схильності до перфекціонізму (Чуйко & Чаплак, 2023).

Проблема перфекціонізму в психологічній літературі, завдяки активним дослідженням за останні 20-30 років, набуває наукової популярності. В теоретичному полі, існує значна кількість систематизованих та узагальнених наукових поглядів на структуру перфекціонізму, розроблених теоретичних моделей та типологій, проте, все ж досі точаться дискусії щодо амбівалентності природи даного психологічного феномену. Адже, з однієї сторони, перфекціоністські тенденції стимулюють особистість до саморозвитку, а з іншої – пов'язані зі значними психоемоційними, когнітивними порушеннями (Чепурна, 2017).

У психології проблема перфекціонізму вважається актуальною як серед зарубіжних (М. Холендер, Д. Хамачек, Г. Флетт, Р. Фрост, П. Хьюїтт, Л. Сільверман, Дж. Ешбі, Р. Слені, Дж. Стоєбер, Дж. Хебебрант, А. Хінней, А. Холмогорова, Н. Гаранян, Т. Юдєєва, В. Ясна, І. Грачова, А. Золотарева) (Фоменко, 2018), так і українських науковців (Л. Данилевич, А. Лазько, І. Гуляс, Г. Чепурна, О. Лоза, Т. Грубі, Є. Карпенко, В. Павлова) (Данилевич, 2009; Лоза, 2013; Грубі, 2016).

Дослідження окремих аспектів мотиваційної сфери особистості схильної до перфекціонізму, зустрічаються у працях Г. Флетта, П. Хьюїтта, Н. Гаранян, І. Грачевої, Л. Данилевич, І. Гуляс. Проте, психологічний аналіз мотиваційних чинників перфекціонізму студентської молоді не здійснювався цілісно й ґрунтовно ні українськими, ні зарубіжними психологами (Павлова, 2013).

Соціальна значущість проблеми та брак психологічних досліджень у вивченні мотиваційних особливостей, що впливають на перфекціоністську спрямованість у студентства, а також поверхневе наукове дослідження потреб, цінностей та мотивів, що визначають прагнення досягати ідеалу, зумовлюють актуальність вибору теми дослідження.

Мета дослідження полягає у визначенні мотиваційної структури перфекціонізму студентської молоді.

Для досягнення поставленої мети дослідження було визначено наступні **завдання**:

1. Здійснити теоретичний аналіз проблеми перфекціонізму у науковій площині, визначити мотиваційні передумови прояву перфекціонізму особистості.

2. Емпірично дослідити мотиваційні чинники перфекціонізму студентської молоді.

3. Визначити та розкрити вплив мотиваційних чинників на формування перфекціонізму у студентської молоді.

Об'єкт дослідження – перфекціонізм як особистісна риса.

Предмет дослідження – перфекціонізм студентської молоді як

результат дії мотиваційних чинників.

Для досягнення мети та виконання завдань було використано комплекс **методів**, серед яких: *теоретичні*: аналіз, синтез, порівняння – для з'ясування стану розробленості предмету дослідження; узагальнення та систематизація концептуальних положень, метод теоретичного моделювання – із метою визначення мотиваційних чинників перфекціонізму студентської молоді; *емпіричні*: опитувальник перфекціонізму Н. Гаранян, А. Холмогорової; для дослідження особливостей мотиваційної сфери досліджуваних осіб було використано ряд тестів – методику діагностики соціально-психологічних установок особистості у сфері мотивацій та потреб О. Потьомкіної; діагностику мотиваційної структури особистості В. Мільмана; методику діагностики рівня задоволення основних потреб В. Скворцова; методику для вивчення цінностей особистості Р. Шварца; *методи математичної статистики*.

Експериментальна база дослідження. В дослідженні взяли участь 57 осіб, віком від 18 до 22 років. Дослідження проводилось на базі Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання отриманих результатів практикуючими психологами (зокрема, спеціалістами психологічних служб навчальних закладів) в процесі психоконсультативної, психокорекційної, психотерапевтичної роботи, спрямованої на оптимізацію прояву перфекціонізму серед молоді, яка здатна до ефективного самоздійснення та самовдосконалення. Розуміння мотиваційних чинників перфекціонізму сприятиме розробці тренінгових програм, з метою набуття навичок успішного досягнення результатів діяльності студентською молоддю (когнітивне сприйняття) та підтримання їх психологічної рівноваги (як приклад, отримання задоволення від здобутого).

Апробація результатів дослідження.

Основні результати дослідження обговорювалися на VI Міжнародній науково-практичній конференції «Соціалізація особистості в умовах

системних змін: теоретичні і прикладні проблеми» (26 жовтня 2023 р., м. Чернігів); XVI Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми психології особистості та міжособистісних взаємин» (м. Кам'янець-Подільський, 23 квітня 2024 р.).

Публікації:

1. Буртняк Д.І. Мотиваційні чинники перфекціонізму студентської молоді. *Актуальні проблеми психології особистості та міжособистісних взаємин*: збірник тез доповідей XVI Міжнародної науково-практичної конференції (Кам'янець-Подільський, 23 квітня 2024 р.). Кам'янець-Подільський, 2024. С. 83–86.

Структура і обсяг роботи. Дипломна робота складається із вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загального висновку, списку використаних джерел з 80 найменувань. Основний зміст викладено на 73 сторінках комп'ютерного набору, містить 1 таблицю та 3 рисунки.

ВИСНОВКИ

Узагальнення результатів дослідження дипломної роботи дало змогу констатувати наступне:

1. В результаті теоретичного та емпіричного вивчення впливу перфекціонізму на особистість, запропоновано розглядати його як цілісне явище, що одночасно об'єднує як екстрапсихічний, так і інтрапсихічний аспекти. Відповідність високим стандартам схвалюється і культивується сучасним суспільством, що являє собою конструктивні прагнення до досягнення цілі. Проте, постійне і надмірне прагнення до досконалості сприяє емоційному виснаженні, когнітивним спотворенням та соціальній дезадаптивності.

Перфекціонізм визначено як особистісну рису, що полягає у прагненні до досконалості, пред'явленні до себе високих вимог і нереалістичних стандартів та одночасно поєднує екстрапсихічний аспект, який відображає соціальний контекст перфекціонізму і його виразну соціальну детермінацію, культивується сучасним суспільством і передбачає соціальне заохочення та визнання та інтрапсихічний, пов'язаний із низкою дисфункціональних особливостей (когнітивних, емоційних, поведінкових).

2. Виявлено, що студенти з високим та середнім рівнем перфекціонізму проявляють високий рівень загальної мотивації, мотиву соціального престижу та загальної активності. Професійна діяльність є вагомим сферою, що забезпечує реалізацію мотивів розвитку. Перфекціоністи переважно демонструють високі показники ідеалізованих переконань, високий рівень устремління та прагнень, порівняно з реальною оцінкою задоволення певного мотиву. Прагнення уникнення невдачі, чутливість до неприйняття оточення – здатні підвищувати рівень перфекціонізму. Потреба у безпеці та у визнанні – найбільш дефіцитарні для осіб із високим рівнем перфекціонізму.

3. Вивчення мотиваційних чинників перфекціонізму студентської молоді дозволило з'ясувати мотиваційну структуру перфекціонізму студентської

молоді, що представлена *потребами* у комфорті та визнанні; *мотивами* страху бути знехтуваним (чутливість до неприйняття оточенням), соціального престижу та статусу, загальної активності, високим рівнем прагнень, професійними мотивами; *ціннісною орієнтацією* на владу; *соціально-психологічними установками* на результат та уникнення устремлінь на альтруїзм, які виступають мотиваційними чинниками перфекціонізму студентської молоді;

Виявлено, що прояв перфекціонізму у батьків сприяє розвитку перфекціонізму у їх дітей; ігнорування емоційних потреб дитини, надмірність вимог та проєкція на дитину власних небажаних якостей у батьків – провокують формування перфекціонізму, а високий рівень перфекціонізму негативно відображається на самостваленні та самоактуалізації особистості.

Перспективи подальшого дослідження вбачаються у вивченні психологічних особливостей перфекціоністів в залежності від віку, а також у більш ширшому вивченні соціокультурних чинників, що впливають на формування перфекціонізму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амплєєва О. Теоретична модель емоційного інтелекту як важливого компоненту професійної діяльності психолога. *Вісник Львівського університету*. Серія психологічні науки. Львів, 2018. Вип. 3. С. 3–9.
2. Бабчук М. Перфекціонізм як психологічний феномен. *Перспективи та інновації науки*. Київ, 2022. № 10 (15). С. 369–377.
3. Бикова С.В. Особливості перфекціонізму майбутніх фахівців. *Теорія і практика сучасної психології*. Запоріжжя, 2020. №2. С. 14–18.
4. Блинова О.Є. Психологічні основи соціальної мобільності особистості: навч. посіб. Херсон, 2010. 230 с.
5. Борисюк А.С. Внутрішньоособистісні конфлікти у процесі соціалізації студентської молоді. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. Київ, 2013. № 2 (31). С. 53–61.
6. Борисюк А.С. Особливості мотиваційних компонентів пізнавальної активності студентів-медиків. *Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія*. Івано-Франківськ, 2006. Вип. 11. Ч.1. С. 31–36.
7. Бохонкова Ю.О. Вплив соціокультурного середовища на формування випереджальної стратегії поведінки особистості. *Проблеми загальної та педагогічної психології*: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка Національної АПН України. Київ, 2012. Т. 24, Ч. 6. С. 43–50.
8. Вавілова А.С. Деструктивні прояви перфекціонізму в ситуації досягнення: досвід корекції. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : Психологічні науки. 2016. Вип. 1(2). С. 132–136.
9. Васютинський В.О. Мотивація влади як чинник і результат міжсуб'єктних стосунків. *Актуальні проблеми психології*: Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. Київ, 2011. Вип. 12. С. 15–22.
10. Власова О.І. Психологія соціальних здібностей: структура, динаміка, чинники розвитку: монографія. Київ, 2005. 308 с.

11. Вознесенська О.Л. Значення досвіду раннього дитинства у формуванні життєвих домагань особистості. *Наукові студії із соц. та політ. психології*: зб. статей. Київ, 2014. Вип. 8 (11). С. 113–121.
12. Гавриловська К.П., Литвак О.Й. Особливості мотиваційної сфери студентів хелперських спеціальностей. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. праць Ін-ту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Київ, 2019. Том 1. Вип. 53. С. 57–61.
13. Горностая П.П., Титаренко Т.М. Психологія особистості: словник-довідник. Київ, 2001. 320 с.
14. Грандт В.В. Генезис перфекціонізму: теоретична експлікація проблеми. *Проблеми сучасної психології*: збірник наукових праць Державного вищого навчального закладу «Запорізький національний університет» та Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Запоріжжя, 2014. № 1 (5). С. 30–35.
15. Грень Л.М. Розвиток мотиваційної сфери студентів як основа досягнення успіху в майбутній професійній діяльності. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. Київ, 2010. С. 25–34.
16. Грицан А.В. Особливості прокрастинації і перфекціонізму у студентів. *Синергетичний підхід до проектування життєвого простору особистості*: зб. наук. матеріалів II Міжнарод. наук.-практ. конф. (28-29 квітня 2022 р., м. Полтава). Полтава, 2022. С. 63–65.
17. Грубі Т.В. Визначення поняття «перфекціонізм особистості». *Педагогіка і психологія сьогодення: теорія та практика*: зб. наук. праць учасників Міжнародної науково-практичної конференції (22–23 січня 2016 р., м. Одеса). Одеса, 2016. С. 13–18.
18. Грубі Т.В. Сімейні чинники, що впливають на розвиток перфекціонізму особистості. *Київський науково-педагогічний вісник*. Київ, 2016. № 7 (07). С. 43–50.
19. Грубі Т.В. Сучасні моделі перфекціонізму. *Актуальні проблеми психології*: збірник наук. праць. Організаційна психологія. Економічна психологія.

- Соціальна психологія. Київ, 2015. Вип. 43. С. 8–15.
20. Гуляс І.А. Мотиваційні тенденції розвитку перфекціоністських настанов студентів-психологів. *Проблеми загальної та педагогічної психології: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України*. Київ, 2006. Т. VIII, Ч. 8. С. 59–65.
21. Гуляс І.А. Мотивація досягнення як складова перфекціонізму. *Наука і освіта 2005: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції*. Психологія. Дніпропетровськ, 2005. Том 52. С. 14–16.
22. Гуляс І.А. Патопсихологічні ризики особистісного перфекціонізму. *Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки*. Івано-Франківськ, 2006. Вип. IX. С. 176–183.
23. Данилевич Л.А. Психологічні відмінності прояву перфекціонізму обдарованих і девіантних особистостей. *Проблеми загальної та педагогічної психології: зб. наук. праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України* Київ, 2009. Т. IX, Ч. 6. С. 123–130.
24. Данилевич Л.А. Структура перфекціонізму як особистісної риси. *Наук. записки Ін-ту психології ім. Г.С.Костюка АПН України*. Київ, 2006. Вип. 28. С. 398–409.
25. Завада Т. Особливості мотиваційної сфери студентів з різним рівнем перфекціонізму. *Психологічний часопис: науковий журнал*. Київ, 2019. Т. 5. Ч. 11. С. 283–296.
26. Загурська С.М. Теорії мотивації: історія виникнення та їх сутність. *Проблеми загальної та педагогічної психології: зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка АПН України*. Київ, 2009. Т. 11, Ч. 4. С. 119–129.
27. Запека Я.Г. Особливості ціннісних профілів студентів з різними мотиваційними установками. *Габітус*. Одеса, 2020. Вип. 12. Т. 2. С. 127–132.
28. Знанецька О.М., Лоза О.О. Психологічний аналіз моделей перфекціонізма та психометрична перевірка методик його діагностики. *Вісник*

- Чернігівського національного університету. Серія Психологія. Чернігів, 2019. Т. II. Вип. №. 82. С. 11–15.*
29. Карамушка Л.М., Грубі Т.В., Бондарчук О.І. Методики дослідження перфекціонізму, трудоголізму та прокрастинації особистості: методичний посібник. Кам'янець-Подільський, 2019. 80 с.
30. Карпенко Є.В. Перфекціонізм як джерело невротизації особистості. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. Херсон, 2016. Вип. 1, Т. 1. С. 30–37.*
31. Кленіна К.В. Психологічні змістові особливості взаємозв'язку перфекціонізму та почуття самотності осіб юнацького віку. *Теоретичні і прикладні проблеми психології. Запоріжжя, 2019. №3 (50). С. 82–92.*
32. Клименко Н.О. Роль мотивів навчально-пізнавальної діяльності в умовах особисто-орієнтованого навчання в вищих навчальних закладах. *Профорієнтація та довузівська підготовка майбутніх спеціалістів: проблеми, досвід, перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Чернігів, 2017. С. 172–175.*
33. Климчук В.О., Горбунова В.В. Внутрішня мотивація учбової діяльності молоді: теорія, методика, програма розвитку: монографія. Житомир, 2014. 110 с.
34. Кононенко О. Проблема онтогенезу перфекціонізму особистості в сучасних дослідженнях. *Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. Психологія. Одеса, 2014. Т. 19. Вип. 2 (32). С. 171–177.*
35. Кононенко О. Психологічна структура перфекціонізму особистості. *Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. Психологія. Одеса, 2014. Т. 19. Вип. 1 (31). С. 130–136.*
36. Кононенко О.І. Вплив перфекціонізму на емоційну сферу особистості. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Психологічні науки. Чернігів, 2017. № 12. С. 175–178.*
37. Кононенко О.І. Гендерні особливості проявів перфекціонізму особистості. *Вісник Одеського національного університету. Одеса, 2016. Т. 20. № 2 (36).*

- С. 99–105.
38. Кононенко О.І. Диференціація типів перфекціонізму особистості. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. Київ, 2017. № 3 (38). С. 199–204.
39. Кононенко О.І. Специфіка сучасних психологічних методів та організації дослідження перфекціонізму особистості. *Психологія та соціальна робота*. Київ, 2020. № 1 (51). 127–138.
40. Корнієнко В.В., Іванова А.К. Особливості взаємозв'язку перфекціонізму та копінг-стратегій у студентів. *Молодий вчений*. 2020. № 1 (77). С. 34–38.
41. Костючик В.П. Особливості перфекціонізму у юнацькому віці. *Перспективи розвитку сучасної науки та освіти: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 15-16 червня 2020 року)*. Львів, 2020. С. 41–43.
42. Кочубейник О.М. Соціальний діалог: соціальні та психологічні передумови комунікативності. *Наукові студії із соціальної та політичної психології*. Київ, 2014. № 34 (37). С. 150–160.
43. Кузіна В.Д. Сучасні підходи до розвитку конструктивного перфекціонізму та професійної ідентичності офіцера. *Молодий вчений*. Одеса, 2018. Т. 54. №. 2. С. 43–48.
44. Кутіщенко В.П., Власенко І.А., Вінник Н.Д. Ціннісно-мотиваційний профіль студентів-психологів молодших курсів. *Перспективи та інновації науки: журнал*. Київ, 2023. 15 (33). С. 768–781.
45. Лазько А.М. Феномен перфекціонізму: теоретичний аналіз проблем і тенденцій дослідження. *Проблеми сучасної психології* : зб. наук. пр. КПНУ ім. І. Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. Кам'янець-Подільський, 2012. Вип. 16. С. 665–675.
46. Ларіна Т. О. Життєстійкість як передумова постановки життєвих завдань. Як будувати власне майбутнє: життєві завдання особистості: підручник. Кіровоград, 2012. 512 с.
47. Левченко Т.І. Мотивація суб'єкта в різних видах діяльності: монографія.

Вінниця, 2011. 448 с.

- 48.Лоза О.О. Аналіз психометричних та змістовних характеристик методик діагностики перфекціонізму. *Вісник ДНУ. Серія Педагогіка і Психологія*. Дніпро, 2020. №.9/1. С. 68–76.
- 49.Лоза О.О. Перфекціонізм державних службовців як соціально-психологічна проблема суспільства. *Актуальні проблеми сучасної психологічної науки: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*. Одеса, 26–28 квітня 2012. С. 30–32.
- 50.Лоза О.О. Порівняння особливостей прояву перфекціонізму українських та польських державних службовців. *Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка*. Київ, 2013. Т. 11, Вип.8. С. 603–612.
- 51.Лоза О.О. Психологічний аналіз феномену перфекціонізму: підходи до визначення. *Проблеми загальної та педагогічної психології: зб. наук. праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України*. Київ, 2009. Т. IX. Ч. 6С. 213–221.
- 52.Лукіна Н.Б. Дослідження процесу саморозвитку у структурі цільової спрямованості перфекційної особистості. *Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомлинського*. Психологічні науки. Миколаїв, 2018. № 2. С. 112–116.
- 53.Лукіна Н.Б. Дослідження психологічних особливостей особистісних типологій перфекціоністів у контексті цільової спрямованості. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: Психологічні науки. Херсон, 2017. № 6. С. 56–61.
- 54.Лящ О.П., Марчук С.В. Перфекціонізм як предмет психологічних досліджень. *Габітус*. Одеса, 2021. № 23. С. 146–149.
- 55.Марчук С.В. Психологічні особливості конструктивізації перфекціонізму методом позитивної психотерапії. *Формування сучасного наукового простору: теорія і практика: науково-практична конференція*. Ужгород, 2023. С. 142–146.

- 56.Мотрук Т.О., Вертель А.В. Особливості перфекціонізму в юнацькому віці. *Актуальні проблеми психології*. Психологія обдарованості: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. Київ, 2019. № 4. С. 182–192.
- 57.Музика О.Л. Структура ціннісної регуляції особистісного розвитку випускників ВНЗ у процесі професійної переорієнтації. *Актуальні проблеми психології*: збірник наукових праць. Житомир, 2019. Т. 22. Вип. 7. С. 202–209.
- 58.Осьодло В.І., Кузіна В.Д. Теоретичні аспекти впливу перфекціоністських настанов на розвиток професійної ідентичності особистості офіцера. *Український психологічний журнал*: зб. наук. пр. КНУ імені Тараса Шевченка. Київ, 2017. № 4 (6). С. 78–88.
- 59.Павлова В. С. Перфекціонізм як психологічний феномен. *Науковий вісник Миколаївського державного університету ім. В.О. Сухомлинського*. Сер.: Психологічні науки. Миколаїв, 2013. № 2. Вип. 10. С. 242–246.
- 60.Павлова В.С. Генетичний підхід до проблеми перфекціонізму. *Вісник Одеського національного університету*. Психологія. Одеса, 2013. № 18. вип.4. С. 243–250.
- 61.Павлова В.С. Проблема перфекціонізму особистості та чинників, які впливають на його формування та розвиток. *Вісник ОНУ*. Серія психологія. Одеса, 2013. Т.18. Вип. 22. Ч.3. С. 8–17.
- 62.Павлова В.С. Теоретичний аналіз типологій перфекціонізму. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. Київ, 2013. Т. 1: Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. Вип. 39. С. 53–57.
- 63.Паламарчук О.М, Короцінська Ю.В. Технології розвитку емоційної саморегуляції в осіб юнацького віку. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. Серія: Педагогіка та психологія. Мукачево, 2020. 1(11), С. 267–270.
- 64.Петрунько О. Амбівалентний дискурс перфекціонізму. *Вчені записки*

Університету «КРОК». Київ, 2020. 4 (60). С. 233–247.

65. Проскурня А.С. Диференціально-типологічна структура перфекціонізму як детермінанта виникнення депресивних і тривожних розладів. *Проблеми сучасної психології*. Київ, 2016. № 33. С. 33–38.
66. Римарчук А.О. Перфекціонізм і його місце в успішності студентів *ПОЛІТ. Сучасні проблеми науки: тези доповідей XXI Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених*. Київ, 2022. Т.1. С.260–262.
67. Сафін О.Д., Джулай А.І., Горенко М.В. Емоційний інтелект як предиктор різних аспектів регуляції у професійній діяльності психолога. *Вісник Національного університету оборони України*. № 6. Київ, 2021. С. 24–36.
68. Сафін О.Д., Мороз Л.І., Андрусик О.О. Вплив емоцій на ефективність творчого процесу. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. Серія: Педагогіка та психологія. Т. 7. № 3. Мукачево, 2021. С. 87–93.
69. Скрипаченко Т.В. Аналіз основних психологічних підходів до вивчення перфекціонізму. *Проблеми сучасної психології*. Київ, 2019. №1(15). С. 122–127.
70. Татенко В.О. Методологічні проблеми сучасної психології. *Вісник НАПН України*. Педагогіка і психологія. Київ, 2019. № 1. С. 14–21.
71. Татенко В.О. Феномен соціалізації в контексті суб'єктно-вчинкового підходу. *Вісник НАПН України*. Педагогіка і психологія. Київ, 2015. С. 44–52.
72. Титаренко Т.М. Життєві домагання особистості. Київ, 2007. 456 с.
73. Тринчук О.Б. Особливості мотиваційно-ціннісної структури особистості. *Вісник ОНУ ім. І.І. Мечнікова*. Психологія. Одеса, 2015. №2. С. 201–208.
74. Фоменко К.І. Губристична мотивація: феноменологія, структура, детермінація: монографія. Харків, 2018. 484 с.
75. Фоменко К.І. Мотиваційні особливості академічної саморегуляції студентів. *Проблеми сучасної психології: збірник наукових праць К-ПНУ*

- ім. І. Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. Кам'янець-Подільський, 2014. №25. С. 582–596.
- 76.Чепурна Г. Л. Соціально-психологічні особливості перфекціонізму молоді. *Київський науково-педагогічний вісник*. Київ, 2017. № 10. С. 84–91.
- 77.Чепурна Г.Л. Особливості прояву соціально приписаного перфекціонізму молоді. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія: Психологічні науки. Чернігів, 2020. №126. С. 171–175.
- 78.Чепурна Г.Л. Перфекціонізм як фактор формування тривожності молоді *Проблеми загальної та педагогічної психології: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України*. Київ, 2016. Ч. 18. С. 99–105.
- 79.Чепурна Г.Л. Сімейні дисфункціональні установки як фактор розвитку дезадаптивного перфекціонізму. *Науковий вісник Чернівецького університету: зб. наук. праць. Педагогіка та психологія*. Чернівці, 2017. Вип. 498–499. С. 195–199.
- 80.Чуйко Г.В., Чаплак Я.В. Проблема перфекціонізму в психології. *Грааль науки*. Київ, 2023. № 24. С. 640–646.